

Kjak

Richard Danielsen

Árskifti

Nú eru vit so aftur farin um eitt árskifti, vit kunnu hyggja aftur á árið, ið fór, sum vit nú kenna, men ikki kendu tann 1. Januar 2011. Aftur hava vit byrja eitt nýtt ár, sum er okkum ókent. Vit kenna ikki, hvat ið man fara at mæta okkum hetta árið. Hugsanin um at farið einsamallur av stað, er ikki til at halda út, men í trúnni á Jesus Kristus, frelsara okkara, kunnu vit stíga hvørt ókent stig inn í framtíðina, vitandi at hann er við og leiðir okkum. Tað er tryggari enn, hjá t. d. einum barni, sum lítur órædd á pápa sín, sum leiðir tað eina fyrri barninum ókenda leið. Í Sálmi 32,8 stendur:

“Eg vil teg læra og vísa tær vegin, tú skalt ganga, eg vil hava eyguni eftir tær.” (Dahls týðing)

Tað er gott at kenna skapara sín, sum frelsara eisini, tá kann ein ganga óræddur frameftir, lat so koma hvat ið vil, enntá um deyðin skuldi komið, hetta óhugnaliga, sum eingin av okkum dámar at hugsa um. Men ein annar sálmur sigur soleiðis:

Tí hesin Gud er Gud okkara í aldur og ævir - Hann skal leiða okkum um deyðan. Sálmur 48,15.

Paulus sigur soleiðis: “...Hansara, sum gjørði deyðan til einkis og við evangeliinum førði fram í ljósið liv

og óforgeingilgleika; 2. Tim. 1,10.”

Ta er gott, at eiga hetta sjálvur og kunna bera hendan boðskap til okkara kæru og til øll menniskju, sum vilja taka ímóti Jesusi sum frelsara sínum.

Ein lítil plægar at vera her hjá okkum viðhvørt, og so plaga vit at fara ein túr í býin báðir. Tá ið vit ganga framvið minnisvarðanum av Victor Danielsen, sigur hann ofta okkurt, við tað at hann veit, at hatta er pápi mín. Ein dagin vit fóru framvið, sigur hann á sínum barnamáli: “Er pápi tín doyggjaður?” “Ja,” segði eg. “Hví?” Vildi hann hava at vita. “Jú tað skulu vit øll, vit skulu øll doyggja einaferð”, svaraði eg, men tá var tað gott at hava hesa fullu vissuna í vónini og kunna leggja avtrat, “Um vit trúgva á Jesus, so doyggja vit ikki ordiliga, men fara bara upp til Jesus.” Og tað var sum søtur tónleikur at hoyra henda bert fyra ára gamla drongin svara: “Eg trúgvi á Jesus.”

Nú vit eru farin inn í 2012, vil eg ynskja øllum lesarum hjá Sosialinum leitt av Harranum signað nýggjár. Eisini vil eg takka leiðsluni á Sosialinum fyrri, at teir hava einar opnar dyr fyrri orði Guds í hesum blaði, sum so nógv verður lisið. Eg biði signing Guds yvir tykkum í nýggja árinum og altíð.

Ingvør í Haraldsstovu

Námsfrøðingur í Margarinfabrikkini

Ummæli av sjónleikin »Tvazz«: Øll børn eru børn hjá øllum

Ein roynd at seta sjónleikin »Tey óndu« inn í okkara veruleika. Børn sum skulka úr skúlanum, børn sum heldur mala í SMS og hanga út í Steinatúni. Tað kenna vit væl. Og hvussu vit so prædika fyri teimum, um týðningin av at ganga í skúla, so rínur tað ikki við, tí summi av hesum børnum hava einki lívsmót og vænta sær einki av framtíðini...

Sjónleikabólkurin TVAZZ, spælir í lýtuni leikin »Tey óndu«, sum byggir á eina hending, sum fór fram í Liverpool í 1993, og sum í veruleikanum bara er um tveir »heilt vanligar umsorg-anarsviknar« 10 ára gamlar dreingir. Teir skulka um dagin og tá dagurin er liðin hava teir dripið eitt barn!!! Svenski Rithøvundurin Niklas Rådstrøm, skrivaði leikin í 2006. Tá leikurin fyrstu ferð bleiv spældur, í London í 2009, 16 ár aftaná sjálva hendingina, vóru røddir frammi um, at tað ikki er rætt at »váka« sær í sorgini hjá øðrum. Men sum leikararnir siga: »Hóast vit av øllum alvi royndu at leggja hann frá okkum, skumpa hann burtur, goyma hann í niðastu skuffu, so bankaði hann allatíðina uppá. Sum um hann tvíhelt um at vera tikin fram í ljósmála. Magakenslan gjørði, at vit noyddust at taka hann fram aftur. Angistin fyrri tí allar ringasta, sum hugsast kann: At okkurt hendir við okkara børnum – var tað, sum dreiv okkum í avgerðini um at seta júst hendan leik á pall«.

TVAZZ, takk fyrri, at tit, uttan at váka tykkum í sorgini hjá øðrum, uttan at tosa um offur og bøðlar, uttan at »yvirdramatisera« temaið, spæla ein fantastiskan leik. Formurin er spennandi. Einfeldur og ráður. »Tey óndu« er ikki ein traditionellur leikur, har man sum áskoðari situr afturá og eygleiðir hendingarnar, sum fara fram á pallinum. Tit bróta »tann fjórða veggina«, tá ið tit tosa beinleiðis við áskoðaran, og við nøkrum spennandi

interaktivum detaljum, kendi eg tað sum um, at eg var við í eini roynd at svara nøkrum av lívsins stóru spurningum: Hví eru summi menniskju »ónd«? Og hvat inniber tað at vera medmenniskja?

Leikurin »Tey óndu« snýr seg um, at 38 menniskju sóu Jon og Robert fara avstað við 2 ára gamla James. Men tey sóu bara tað, sum tey sjálvi vildu síggja. Ella tey hugsaðu, at onkur annar grípur sikkurt inn. Tað haldi eg er ótrúligt. Men tað er veruleikin. Seinni um kvöldið vóru tveir 10 ára gamlir dreingir blivnir drábsmenn og ein mamma hevði mist sítt barn. Tá ið Gunnvá Zachariassen spælir mamma dripna barnið, kendi eg tað sum um, at sorgin og meiningsloysi hekk undan loftinum á Tjóðpallinum. Hóast tað, er mítt fokus í dag, á teimum báðum, Jon og Robert.

Tað er altíð ein orsök til, at eitt barn ikki er empatiskt, t.v.s ikki fær sett seg inn í hvussu onnur hava tað. Menningarástøðini eru fleiri, men tann sosiala arvin fáa vit øll. Bakgrundin hjá Roberti og Jon er klassisk fyrri børn, sum ikki trívast. Harðskapur, rúsevnmisnýtsla og einsamallar mammur, sum sjálvar eru veikar. Børn úr hesum familjum eru útsett uppá allar mátar. Manglandi lívs-gleði og manglandi sjálsvirði kann fáa tey at vilja hevda

seg sjálvi, við at gera seg inn á onnur, ella umvent, at tey ikki hava mót at seta seg upp ímóti teimum, sum gera seg inn á tey. At vit vita, at børn úr figgjarliga illa stillaðum familjum ikki altíð fáa optimalar menningarmøguleikar, máa vit eisini viðganga.

Eg blívi onkuntíð »stungin« við, at tað kann ikki hava so ólukksálaga nógv uppá seg at arbeiða við børnum og ungum. Og rætt skal vera rætt, har sum eg arbeiði er fyri tað mesta »fest og ballada«. Tey allar flestu bornini eru glað, hava eitt gott bakland og eru fyllt við lívsgleði og lívsmóti.

Og so eru tað tey bornini, sum hóast tey eru fá, fylla nógv í húsinum, fylla alla skránnar til starvsfólkafundin, og fylla okkum stravsfólk við sorg um, at øll børn hava ikki fingið tað góða lívið í vøggugávu. Fyri at rúma hesum børnum, fyrri at tora at vera við í teirra lívi og fyrri ikki at missa móti, tá ið tey sjálvi missa tað, krevst faklig vitan um, hvat hevur gjørt, at tey eru sum tey eru. Tað krevst faklig vitan um, hvussu man arbeiðir námsfrøðiliga við hesum børnum, og hvussu man setur realistisk mál í mun til tey og teirra bakland.

Øll árin eg havi starvast sum námsfrøðingur, havi eg upplivað at arbeiða saman við fólki, sum eru fakliga væl fyrri og brenna fyrri sínum

arbeiði. Her hugsí eg ikki bara um okkum námsfrøðingar og hjálparfólk, men eisini um t.d. heilsusystarar, sosialráðgevarar, lærarar og lögreglu. Men faklig vitan og eitt stórt hjarta er ikki altíð nóg mikið, tá ið vit arbeiða við sviknum børnum. Vit mugu sum samfelag og medmenniskju avgera, at ØLL BØRN ERU BØRN HJÁ ØLLUM!!! Vit máa seta alt inn fyrri at hjálpa, tá ið foreldur ikki orka ella duga at vera foreldur. Tað má ikki sparast á føðideild, hjá heilsusysturum ella í vøggustovum og barnagørðum. Tí, tá ið skaðin er hendur, tá ið eitt barn hevur ment ein óempatiskan atburð, tá er tað ofta ov seint at »hjálpa« barninum, at fáa eitt virðiligt lív.

Leikurin vísur á hendingar, har børn drepa børn upp ígjøgnum tíðirnar. Tað er ein sterk detalja. Vit fáa ongantíð eitt samfelag, har øll børn hava tað gott. Men hvussu víkir og vendir eru bornini tað allar týðningarmiklasta í einum samfelag. Tey eru okkara egna framtíð.

Í veruleikanum er tað besta bara at vera medmenniskja. Tí at, tað at vera medmenniskja er at kenna á sær, tá ið familja, starvsfelagir, vinfólk, grannar o.s.v. ikki hava tað gott. Tað er at rætta eina hjálpanði hond og tað er at tora at blanda seg í lívið hjá øðrum, um tað er neyðugt.